บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การศึกษาภาพลักษณ์เกี่ยวกับรูปร่างและปัจจัยที่เกี่ยวข้องของนักเรียนหญิงมัธยมศึกษาตอนปลาย สังกัดกรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ ในเขตกรุงเทพมหานคร โดยผู้วิจัยได้นำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลในรูปของตารางประกอบคำบรรยายเป็นลำดับดังนี้

ตอนที่ 1 ลักษณะประชากรที่ศึกษา

ตอนที่ 2 ลักษณะของภาพลักษณ์เกี่ยวกับรูปร่าง ทัศนคติทางสังคมและวัฒนธรรมเกี่ยวกับรูปร่าง การเห็นคุณค่าในตนเอง และการอบรมเลี้ยงดูของบิดา มารดา

ตอนที่ 3 ปัจจัยส่วนบุคคล ปัจจัยทางจิตสังคม และปัจจัยทางร่างกาย กับภาพลักษณ์เกี่ยวกับรูปร่าง

ตอนที่ 4 ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับภาพลักษณ์เกี่ยวกับรูปร่าง และปัจจัยทำนายภาพลักษณ์เกี่ยวกับรูปร่าง

ตอนที่ 1
ลักษณะประชากรที่ศึกษา

ตารางที่ 1 แสดงค่าร้อยละปัจจัยส่วนบุคคลของนักเรียนหญิง มัธยมศึกษาตอนปลาย สังกัดกรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ ในเขตกรุงเทพมหานคร

ปัจจัยส่วนบุคคล	จำนวน (คน)	ร้อยละ
อายุ (n = 2,180)		
($\bar{x}$ = 16.49 , S.D. = .97 , Min = 15, Max = 18)		
15 ปี	373	17.1
16 ปี	728	33.4
17 ปี	706	32.4
18 ปี	373	17.1
ลำดับการเกิด (n= 2,180)		
คนโต	1,126	51.8
คนกลาง	696	32.1
คนเล็ก	247	11.4
ลูกคนเดียว	111	4.7
ภูมิลำเนาเดิม (n = 2,179)		
กรุงเทพ	1,770	81.2
ต่างจังหวัด	409	18.8
โรงเรียนที่ศึกษา (n = 2,180)		
สหศึกษา	1,573	72.2
หญิงล้วน	607	27.8
ระดับการศึกษาของนักเรียน (n = 2,178)		
มัธยมศึกษาปีที่ 4	700	32.1
มัธยมศึกษาปีที่ 5	785	36.0
มัธยมศึกษาปีที่ 6	693	31.8
แผนการศึกษา (n = 2,165)		
วิทยาศาสตร์	916	42.3
อังกฤษ	608	28.1
สังคม - ทั่วไป	641	29.6

ตารางที่ 1 แสดงค่าร้อยละ ปัจจัยส่วนบุคคลของนักเรียนหญิง มัธยมศึกษาตอนปลาย สังกัดกรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ ในเขตกรุงเทพมหานคร (ต่อ)

ปัจจัยส่วนบุคคล	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ผลการเรียนในภาคการศึกษาที่ผ่านมา (คะแนนเฉลี่ย) (n = 2,175)		
($\bar{x}$ = 2.94, S.D. = .588 , Min = 1.00 ,Max = 4.00)		
น้อยกว่า 2.00	135	6.2
2.00 – 2.49	280	12.8
2.50 - 2.99	703	32.3
3.00 – 3.49	586	26.9
มากกว่า 3.50	475	21.8
วิธีที่ใช้ในการออกกำลังกาย (n = 1,873)		
แอโรบิค	1,258	67.2
ไม่แอโรบิค	615	32.9
● ประวัติครอบครัว		
สถานภาพการสมรสของบิดา มารดา (n = 2,170)		
อยู่ด้วยกัน	1,766	81.4
แยกกันอยู่	124	5.7
หย่าร้าง	161	7.4
บิดาเสียชีวิต	43	2.0
มารดาเสียชีวิต	20	1.0
อายุบิดา (n = 2,180)		
($\bar{x}$ = 47.86, S.D. =5.58 , Min =30 ,Max = 76)		
น้อยกว่า 40	277	13.0
40 – 49	1,085	50.8
50 – 59	705	33.0
มากกว่า 60	70	3.3
เสียชีวิต	43	2.0

ตารางที่ 1 แสดงค่าร้อยละปัจจัยส่วนบุคคลของนักเรียนหญิง มัธยมศึกษาตอนปลาย สังกัดกรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ ในเขตกรุงเทพมหานคร (ต่อ)

ปัจจัยส่วนบุคคล	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ระดับการศึกษาของบิดา (n = 2,108)		
ไม่ได้ศึกษา	18	0.3
ประถมศึกษา	535	25.0
มัธยมศึกษา	531	24.8
อนุปริญญา	360	16.7
ปริญญาตรี	545	24.5
ปริญญาโท	119	5.3
อาชีพของบิดา (n = 2,126)		
รัฐวิสาหกิจ	172	8.1
ราชการ	405	19.0
ค้าขาย	540	25.4
รับจ้าง	620	29.2
เอกชน	262	12.3
ไม่ประกอบอาชีพ	127	6.0
รายได้เฉลี่ยของบิดาต่อเดือน (n = 2,179)		
($\bar{x}$ = 22,894 , S.D. = 41,458 , Min = 100 ,Max = 100,000)		
น้อยกว่า 5,000	985	45.2
5,001 – 10,000	597	27.4
10,001-20,000	277	12.7
20,001 – 30,000	94	4.3
มากกว่า 30,000	226	10.4
อายุมารดา (n = 2,180)		
($\bar{x}$ = 44.61 , S.D. = 5.16 , Min = 30 ,Max = 75)		
น้อยกว่า 40	612	28.3
40 – 49	1,186	54.9
50 – 59	348	16.1
มากกว่า 60	14	0.6

ตารางที่ 1 แสดงค่าร้อยละข้อมูลทั่วไป ประวัติครอบครัว ของนักเรียนหญิง มัธยมศึกษาตอนปลาย สังกัดกรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ ในเขตกรุงเทพมหานคร (ต่อ)

ปัจจัยส่วนบุคคล	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ระดับการศึกษาของมารดา (n = 2,150)		
ไม่ได้ศึกษา	40	1.8
ประถมศึกษา	663	30.8
มัธยมศึกษา	479	22.3
อนุปริญญา	372	17.3
ปริญญาตรี	501	23.3
ปริญญาโท	70	3.3
อื่น ๆ	25	1.2
อาชีพของมารดา (n = 2,132)		
รัฐวิสาหกิจ	78	3.7
ราชการ	285	13.4
ค้าขาย	945	44.3
รับจ้าง	156	7.3
เอกชน	169	7.9
แม่บ้าน	499	23.4
รายได้เฉลี่ยต่อเดือนของมารดา (n = 2,173)		
($\bar{x}$ = 16,101, S.D. = 14,217 , Min = 200 ,Max = 100,000)		
น้อยกว่า 5,000	1,420	65.3
5,000 - 10,000	448	20.6
10,001 - 20,000	185	8.5
20,001 - 30,000	40	1.8
มากกว่า 30,000	80	3.7

จากตารางที่ 1 พบว่า ส่วนใหญ่มีอายุ 16 และ 17 ปี คิดเป็นร้อยละ 33.4 และ 32.4 ตามลำดับ ลำดับการเกิดส่วนใหญ่เป็นลูกคนโต คิดเป็นร้อยละ 51.8 ส่วนใหญ่อาศัยอยู่ในกรุงเทพมหานคร คิดเป็นร้อยละ 81.2 ระดับการศึกษาส่วนใหญ่อยู่ในมัธยมศึกษาปีที่ 5 ร้อยละ 36.0 แผนการเรียนส่วนใหญ่ คือ แผนวิทยาศาสตร์ คิดเป็นร้อยละ 42.3 ระดับผลการเรียนในภาคการศึกษาที่ผ่านมา (คะแนนเฉลี่ย)

ส่วนมากอยู่ระหว่าง 2.50 ถึง 2.99 คิดเป็นร้อยละ 32.3 วิธีที่ใช้ในการออกกำลังกายส่วนมาก เป็นประเภทแอโรบิค ซึ่งประกอบด้วยกีฬาประเภท วิ่ง ว่ายน้ำ แบดมินตัน เต้นแอโรบิค เทนนิส เดิน ซิทอัพ กอล์ฟ คิดเป็นร้อยละ 67.2 และไม่ใช่ประเภทแอโรบิค เป็นกีฬาประเภท โยคะ กายบริหาร เป็นต้น คิดเป็นร้อยละ 32.9 ตามลำดับ

ประวัติครอบครัว พบว่า สถานภาพการสมรสของบิดา มารดาส่วนมากจะอยู่ด้วยกัน คิดเป็นร้อยละ 81.4 อายุของบิดาและมารดาส่วนใหญ่อยู่ระหว่าง 40-49 ปี คิดเป็นร้อยละ 50.8 และ 54.9 ตามลำดับ การศึกษาของบิดา มารดา ส่วนมากอยู่ในระดับประถมศึกษา คิดเป็นร้อยละ 25.0 และ 30.8 ตามลำดับ อาชีพของบิดา ส่วนใหญ่ คือ รับจ้าง คิดเป็นร้อยละ 29.2 อาชีพของมารดาส่วนใหญ่ คือ ค้าขาย ร้อยละ 44.3 รายได้เฉลี่ยต่อเดือนของบิดาและมารดา ส่วนมากน้อยกว่า 5,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 45.2 และ 65.3 ตามลำดับ

<u>ตารางที่ 2</u> แสดงค่าร้อยละ ข้อมูลด้านน้ำหนัก ส่วนสูง และระดับน้ำหนักมาตรฐานของนักเรียนหญิง มัธยมศึกษาตอนปลาย สังกัดกรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ ในเขตกรุงเทพมหานคร

ปัจจัยส่วนบุคคล	จำนวน (คน)	ร้อยละ
น้ำหนักปัจจุบัน (n = 2,163)		
($\bar{x}$ = 50.73 , S.D. = 8.512 , Min = 35 , Max = 95)		
น้อยกว่า 40	135	6.2
41 – 50	1,174	53.9
51 – 60	636	29.1
61 - 70	150	6.9
มากกว่า 70	68	3.1
น้ำหนักอุดมคติ (n = 2,180)		
($\bar{x}$ = 46.61 , S.D. = 4.90 , Min = 30 , Max = 70)		
น้อยกว่า 40	302	13.9
41 – 50	1,340	61.5
51 – 60	485	22.2
มากกว่า 60	53	2.4
ส่วนสูง (n = 2,180)		
($\bar{x}$ = 160 , S.D. = 5.48 , Min = 120 , Max = 185)		
น้อยกว่า 150	119	5.5
150-160	1,125	51.6
161-170	895	41.0
มากกว่า 170	41	1.9
ระดับน้ำหนักมาตรฐาน (BMI) (n = 2,180)		
($\bar{x}$ = 31 , S.D. = 4.94 , Min = 22, Max = 58)		
ผอม (น้อยกว่า 20.0)	1,380	63.4
ปกติ (20.0 – 24.9)	671	30.8
อ้วน (มากกว่า 24.9)	129	5.9

จากตารางที่ 2 พบว่า น้ำหนักปัจจุบันอยู่ระหว่าง 41-50 กิโลกรัมเป็นส่วนใหญ่ คิดเป็นร้อยละ 53.9 น้ำหนักในอุดมคติส่วนมากคือ 41-50 กิโลกรัม คิดเป็นร้อยละ 61.5 ส่วนมากมีส่วนสูง 150-160 เซนติเมตร คิดเป็นร้อยละ 51.6 ระดับน้ำหนักมาตรฐาน ส่วนมากอยู่ในเกณฑ์ผอม คิดเป็นร้อยละ 63.4

ตารางที่ 3 แสดงค่าร้อยละ ปัจจัยทางจิตสังคม ด้านครอบครัวของนักเรียนหญิง มัธยมศึกษาตอนปลาย สังกัดกรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ ในเขตกรุงเทพมหานคร

ปัจจัยทางจิตสังคม	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ผู้ที่นักเรียนพักอาศัยอยู่ด้วย (n = 2,176)		
บิดา มารดา	1,305	60.0
บิดา หรือ มารดา เพียงคนเดียว	198	9.1
ญาติ พี่น้อง	232	10.7
บิดา มารดา และญาติ	394	18.1
คนรู้จัก	47	2.2
สมาชิกในครอบครัวมีน้ำหนักเกิน (n = 2,173)		
มี	1,303	60.0
ไม่มี	870	40.0
สมาชิกในครอบครัวที่มีน้ำหนักเกิน (n = 1,303)		
บิดา	319	24.6
มารดา	500	38.5
พี่น้อง	245	18.9
ญาติ	183	14.1
บิดา และมารดา	38	2.9
บิดา มารดา พี่น้องและญาติ	13	1.0
เพื่อนสนิทที่มีน้ำหนักเกิน (n = 2,180)		
มี	1,100	50.4
ไม่มี	1,080	49.5
ท่านคิดที่จะคุมน้ำหนัก (n = 2,180)		
เคยคิด	1,600	73.4
ไม่คิด	580	26.6
วิธีที่ใช้ในการควบคุมน้ำหนัก (n = 1,600)		
ออกกำลังกาย	425	26.6
คุมอาหาร	442	27.6
ใช้ยา/ผลิตภัณฑ์ควบคุมน้ำหนัก	43	2.7
ออกกำลังกายและคุมอาหาร	690	43.1

จากตารางที่ 3 พบว่า ผู้ที่นักเรียนพักอาศัยอยู่ด้วยมากที่สุด คือ บิดา มารดา คิดเป็นร้อยละ 60.0 นักเรียนหญิงส่วนใหญ่คิดว่าสมาชิกในครอบครัวมีน้ำหนักเกิน คิดเป็นร้อยละ 60.0 และคิดว่าสมาชิกในครอบครัวส่วนมากที่มีน้ำหนักเกินเป็นมารดา คิดเป็นร้อยละ 38.5 มีความคิดว่าเพื่อนสนิทมีน้ำหนักเกินและไม่มีน้ำหนักเกินมีค่าใกล้เคียงกัน คิดเป็นร้อยละ 50.4 และ 49.5 ตามลำดับ และนักเรียนหญิงส่วนใหญ่เคยคิดที่จะควบคุมน้ำหนัก คิดเป็นร้อยละ 73.4 วิธีที่ใช้ในการควบคุมน้ำหนักส่วนมากคือ ออกกำลังกายและคุมอาหาร คิดเป็นร้อยละ 43.1

<u>ตารางที่ 4</u> แสดงค่าร้อยละ ปัจจัยทางร่างกายของนักเรียนหญิง มัธยมศึกษาตอนปลาย สังกัดกรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ ในเขตกรุงเทพมหานคร

ปัจจัยทางร่างกาย	**จำนวน (คน)**	**ร้อยละ**
ประวัติการเจ็บป่วย (n = 2,158)		
ไม่มีโรคประจำตัว	1,724	79.7
มีโรคประจำตัว	434	21.3

จากตารางที่ 4 พบว่า ประวัติการเจ็บป่วย ส่วนมากไม่มีโรคประจำตัว ซึ่งคิดเป็นร้อยละ 79.7

ตอนที่ 2
ลักษณะของภาพลักษณ์เกี่ยวกับรูปร่างของประชากรที่ศึกษา

ตารางที่ 5 แสดงจำนวนและร้อยละ ของนักเรียนหญิง มัธยมศึกษาตอนปลาย สังกัดกรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ ในเขตกรุงเทพมหานคร จำแนกตามระดับความพึงพอใจในภาพลักษณ์เกี่ยวกับรูปร่าง

ความพึงพอใจในภาพลักษณ์เกี่ยวกับรูปร่าง	จำนวน (คน)	ร้อยละ	mean±SD	min	max
ระดับต่ำ (พอใจมาก < 52.02)	357	16.4	81.38±29.36	34	198
ระดับปานกลาง	1,433	65.8			
(พอใจปานกลาง 52.02-110.74)					
ระดับสูง (ไม่พอใจ > 110.74)	390	17.9			

median = 78.0

จากตารางที่ 5 พบว่า นักเรียนหญิงส่วนใหญ่มีความพอใจในภาพลักษณ์เกี่ยวกับรูปร่าง โดยมีค่ากลางเท่ากับ 78 และคะแนนสูงสุด-ต่ำสุด คือ 34-204

ทัศนคติทางสังคมและวัฒนธรรมที่มีผลต่อภาพลักษณ์เกี่ยวกับรูปร่าง

ตารางที่ 6 แสดงจำนวน และร้อยละของนักเรียนหญิง มัธยมศึกษาตอนปลาย สังกัดกรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ ในเขตกรุงเทพมหานคร จำแนกตามทัศนคติทางสังคมและวัฒนธรรมเกี่ยวกับรูปร่าง

ทัศนคติทางสังคมและวัฒนธรรม	จำนวน (คน)	ร้อยละ	mean±SD.	min	max
ระดับต่ำ (< 36.66)	336	15.4	45.89±9.23	14	70
ระดับปานกลาง (36.66-55.12)	1,532	70.3			
ระดับสูง (> 55.12)	312	14.3			

median = 46

จากตารางที่ 6 พบว่า ส่วนใหญ่ทัศนคติทางสังคมและวัฒนธรรมเกี่ยวกับรูปร่างในระดับปานกลางมีผลต่อภาพลักษณ์เกี่ยวกับรูปร่าง โดยมีค่ากลางเท่ากับ 46 และคะแนนสูงสุด-ต่ำสุดเท่ากับ 14-50

การเห็นคุณค่าในตนเอง

ตารางที่ 7 แสดงจำนวน และร้อยละของนักเรียนหญิงมัธยมศึกษาตอนปลาย สังกัดกรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ ในเขตกรุงเทพมหานคร จำแนกตามการเห็นคุณค่าในตนเอง

การเห็นคุณค่าในตนเอง	จำนวน (คน)	ร้อยละ	mean ±SD.	min	max
ระดับต่ำ (< 28)	260	11.9	31.95±3.87	17	43
ระดับปานกลาง (28.08-35.82)	1,604	73.6			
ระดับสูง (> 35.82)	316	14.5			

median = 32

จากตารางที่ 7 พบว่า นักเรียนหญิงส่วนมากมีการเห็นคุณค่าในตนเองระดับปานกลาง โดยมีค่ากลางเท่ากับ 32 และคะแนนสูงสุด-ต่ำสุด เท่ากับ 10-50

การอบรมเลี้ยงดู

ตารางที่ 8 แสดงจำนวน และร้อยละของนักเรียนหญิงมัธยมศึกษาตอนปลาย สังกัดกรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ ในเขตกรุงเทพมหานคร จำแนกตามลักษณะการอบรมเลี้ยงดูของบิดา มารดา

ลักษณะการอบรมเลี้ยงดู	จำนวน (คน)	ร้อยละ
การอบรมเลี้ยงดูแบบอัตตาธิปไตย	3	0.1
การอบรมเลี้ยงดูแบบปล่อยปละละเลย	925	42.4
การอบรมเลี้ยงแบบประชาธิปไตย	1,252	57.4

จากตารางที่ 8 พบว่า การอบรมเลี้ยงดูส่วนใหญ่เป็นแบบประชาธิปไตย คิดเป็นร้อยละ 57.4

ตอนที่ 3

ปัจจัยส่วนบุคคลกับภาพลักษณ์เกี่ยวกับรูปร่างของนักเรียนหญิงชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย สังกัดกรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ ในเขตกรุงเทพมหานคร

3.1 การเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยของความพึงพอใจในภาพลักษณ์เกี่ยวกับรูปร่างกับปัจจัยส่วนบุคคล จิตสังคม และทางร่างกาย

ตารางที่ 9 แสดงการวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยของความพึงพอใจในภาพลักษณ์เกี่ยวกับรูปร่างกับปัจจัยส่วนบุคคล จิตสังคม และทางร่างกายที่ต่างกันของนักเรียนหญิงชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย สังกัดกรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ ในเขตกรุงเทพมหานคร โดยใช้วิธี One-way ANOVA

ปัจจัยส่วนบุคคล	จำนวน (2180 คน)	ความพึงพอใจในภาพลักษณ์เกี่ยวกับรูปร่าง			
		ค่าเฉลี่ย	S.D	F	P
• ข้อมูลทั่วไป					
ระดับน้ำหนักมาตรฐาน					
อ้วน	129	103.67	29.81	198.870	.000*
ปกติ	671	95.01	27.70		
ผอม	1,380	72.67	26.31		
ผู้ที่นักเรียนพักอาศัยอยู่ด้วย					
บิดาและมารดา	1,305	80.65	28.39	2.143	.073
บิดาหรือมารดาเพียงคนเดียว	198	81.97	29.21		
ญาติพี่น้อง	232	86.55	31.36		
บิดา มารดา และญาติพี่น้อง	394	80.37	31.28		
คนรู้จัก	47	81.72	28.40		
ระดับการศึกษา					
มัธยมศึกษาปีที่ 4	700	82.30	30.67	4.442	.012*
มัธยมศึกษาปีที่ 5	785	78.86	28.61		
มัธยมศึกษาปีที่ 6	693	83.05	28.61		

ตารางที่ 9 (ต่อ) แสดงการวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยของความพึงพอใจในภาพลักษณ์เกี่ยวกับรูปร่างกับปัจจัยส่วนบุคคล จิตสังคม และทางร่างกายที่ต่างกันของนักเรียนหญิงชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย สังกัดกรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ ในเขตกรุงเทพมหานคร โดยใช้วิธี One-way ANOVA

ปัจจัยส่วนบุคคล	จำนวน	ความพึงพอใจในภาพลักษณ์เกี่ยวกับรูปร่าง			
	(2180 คน)	ค่าเฉลี่ย	SD.	F	P
แผนการศึกษา					
แผนอังกฤษ	608	83.1	29.9	5.517	.004*
แผนสังคม - ทั่วไป	641	83.0	30.88		
แผนวิทยาศาสตร์	916	78.8	27.6		
สมาชิกในครอบครัวที่มีน้ำหนักเกิน					
บิดา	319	82.17	27.21	1.487	.179
มารดา	500	87.76	31.11		
พี่/น้อง	245	84.89	28.11		
ญาติ	183	83.98	30.57		
บิดาและมารดา	38	85.45	26.11		
บิดา มารดา พี่น้องและญาติ	13	88.75	31.23		
วิธีที่ใช้ในการควบคุมน้ำหนัก					
ใช้ยา/ผลิตภัณฑ์ควบคุมน้ำหนัก	43	104.93	28.02	19.840	.000*
คุมอาหาร	442	92.84	27.71		
ออกกำลังกายและคุมอาหาร	690	93.09	25.93		
ออกกำลังกาย	425	82.61	26.76		

ตารางที่ 9 (ต่อ) แสดงการวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยของความพึงพอใจในภาพลักษณ์เกี่ยวกับรูปร่างกับปัจจัยส่วนบุคคล จิตสังคม และทางร่างกายที่ต่างกันของนักเรียนหญิงชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย สังกัดกรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ ในเขตกรุงเทพมหานคร โดยใช้วิธี One-way ANOVA

ปัจจัยส่วนบุคคล		ความพึงพอใจในภาพลักษณ์เกี่ยวกับรูปร่าง			
		ค่าเฉลี่ย	S.D.	F	P
• ประวัติครอบครัว					
สถานภาพการสมรส					
อยู่ด้วยกัน	1,766	80.59	28.64	2.544	.055
แยกกันอยู่	124	83.34	27.46		
หย่าร้าง	161	86.38	34.45		
บิดา/มารดาเสียชีวิต	119	84.24	33.36		
การศึกษาบิดา					
ไม่ได้ศึกษา	18	87.66	37.13	.697	.652
ประถมศึกษา	535	80.46	30.96		
มัธยมศึกษา	531	81.52	21.97		
อนุปริญญา	360	81.37	28.44		
ปริญญาตรี	545	81.83	29.96		
สูงกว่าปริญญาตรี	119	79.51	28.07		
อื่น ๆ	29	89.44	26.51		
อาชีพของบิดา					
รัฐวิสาหกิจ	172	81.80	29.01	.521	.760
รับราชการ	405	81.89	30.23		
ค้าขาย	540	80.01	27.91		
รับจ้าง	620	81.08	29.48		
ธุรกิจเอกชน	262	80.86	29.76		
ไม่ได้ประกอบอาชีพ	127	84.26	32.08		

ตารางที่ 9 (ต่อ) แสดงการวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยของความพึงพอใจในภาพลักษณ์เกี่ยวกับรูปร่างกับปัจจัยส่วนบุคคล จิตสังคมที่ต่างกันของนักเรียนหญิงชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย สังกัดกรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ ในเขตกรุงเทพมหานคร โดยใช้วิธี One-way ANOVA

ปัจจัยส่วนบุคคล	จำนวน	ความพึงพอใจในภาพลักษณ์เกี่ยวกับรูปร่าง			
	(2180 คน)	ค่าเฉลี่ย	SD.	F	P
การศึกษาของมารดา					
ไม่ได้ศึกษา	40	89.46	35.20	1.509	.171
ประถมศึกษา	663	81.66	30.20		
มัธยมศึกษา	479	80.36	28.39		
อนุปริญญา	372	82.08	29.30		
ปริญญาตรี	501	80.43	28.68		
สูงกว่าปริญญาตรี	70	80.61	27.52		
อื่น ๆ	25	94.04	30.21		
อาชีพของมารดา					
รัฐวิสาหกิจ	78	85.49	29.74	1.107	.355
รับราชการ	285	83.55	28.60		
ค้าขาย	945	81.23	29.77		
รับจ้าง	156	79.69	29.30		
ธุรกิจเอกชน	169	82.91	31.11		
แม่บ้าน	499	79.81	28.16		

ตารางที่ 10 แสดงการทดสอบความแตกต่างค่าเฉลี่ยรายคู่ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคลด้านระดับน้ำหนักมาตรฐานของนักเรียนหญิงชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย สังกัดกรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ ในเขตกรุงเทพมหานครกับความพึงพอใจในภาพลักษณ์เกี่ยวกับรูปร่างโดยวิธี Scheffe's

ระดับน้ำหนักมาตรฐาน	ค่าเฉลี่ย ความพึงพอใจภาพลักษณ์เกี่ยวกับรูปร่าง	ผอม	ปกติ	อ้วน
ผอม (น้อยกว่า 20.0)	72.67	-	-22.34**	-31.01**
ปกติ (20.0 -24.9)	95.01	-	-	-8.67**
อ้วน (มากกว่า 24.9)	103.67	-	-	-

**p < .01

<u>ตารางที่ 11</u> แสดงการทดสอบความแตกต่างค่าเฉลี่ยรายคู่ของระหว่างปัจจัยส่วนบุคคลด้านระดับการศึกษาของนักเรียนหญิงชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย สังกัดกรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ ในเขตกรุงเทพมหานครกับความพึงพอใจในภาพลักษณ์เกี่ยวกับรูปร่างโดยวิธี Scheffe's

ระดับการศึกษา	ค่าเฉลี่ยความพึงพอใจภาพลักษณ์เกี่ยวกับรูปร่าง	มัธยมศึกษาปีที่ 4	มัธยมศึกษาปีที่ 5	มัธยมศึกษาปีที่ 6
มัธยมศึกษาปีที่ 4	82.30	-	3.52	-.67
มัธยมศึกษาปีที่ 5	78.86	-	-	-4.19*
มัธยมศึกษาปีที่ 6	83.05	-	-	-

*p < .05

<u>ตารางที่ 12</u> ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างค่าเฉลี่ยรายคู่ของระหว่างปัจจัยส่วนบุคคลด้านแผนการศึกษาของนักเรียนหญิงชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย สังกัดกรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ ในเขตกรุงเทพมหานครกับความพึงพอใจในภาพลักษณ์เกี่ยวกับรูปร่างโดยวิธี Scheffe's

แผนการศึกษา	ค่าเฉลี่ยความพึงพอใจภาพลักษณ์เกี่ยวกับรูปร่าง	วิทยาศาสตร์	อังกฤษ	สังคม-ทั่วไป
วิทยาศาสตร์	78.80	-	-4.28**	4.19**
อังกฤษ	83.10	-	-	-
สังคม - ทั่วไป	83.00	-	-	-

**p < .01

ตารางที่ 13 ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างค่าเฉลี่ยรายคู่ของระหว่างปัจจัยส่วนบุคคลด้านวิธีที่ใช้ในการควบคุมน้ำหนักของนักเรียนหญิงชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย สังกัดกรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ ในเขตกรุงเทพมหานครกับความพึงพอใจในภาพลักษณ์เกี่ยวกับรูปร่างโดยวิธี Scheffe's

วิธีที่ใช้ในการควบคุมน้ำหนัก	ค่าเฉลี่ยความพึงพอใจภาพลักษณ์เกี่ยวกับรูปร่าง	ออกกำลังกาย	คุมอาหาร	ใช้ยา/ผลิตภัณฑ์ควบคุมน้ำหนัก	ออกกำลังกายและคุมอาหาร
ออกกำลังกาย	82.61	-	-10.23*	-10.48*	-22.32*
คุมอาหาร	92.84	-	-	-.25	-12.09*
ใช้ยา/ผลิตภัณฑ์ควบคุมน้ำหนัก	104.93	-	-	-	-11.84*
ออกกำลังกายและคุมอาหาร	93.09	-	-	-	-

*p < .001

จากตารางที่ 9,10,11,12,13 พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีระดับน้ำหนักมาตรฐานต่างกันมีความพึงพอใจในภาพลักษณ์เกี่ยวกับรูปร่างแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ p < .01คนที่อ้วนมีค่าคะแนนเฉลี่ยของความพึงพอใจในภาพลักษณ์เกี่ยวกับรูปร่างสูงที่สุดเท่ากับ 103.67 และคนที่ผอมมีค่าคะแนนเฉลี่ยของความพึงพอใจในภาพลักษณ์เกี่ยวกับรูปร่างต่ำที่สุดเท่ากับ 72.67

ระดับการศึกษาต่างกัน กลุ่มตัวอย่างมีความพึงพอใจในภาพลักษณ์เกี่ยวกับรูปร่างแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ p < .05 จากการทดสอบความแตกต่างรายคู่ พบว่า มัธยมศึกษาปีที่ 5 มีค่าคะแนนเฉลี่ยของความพึงพอใจในภาพลักษณ์เกี่ยวกับรูปร่างต่ำที่สุดเท่ากับ 78.86 และมัธยมศึกษาปีที่ 4 และ 6 มีค่าคะแนนเฉลี่ยของความพึงพอใจในภาพลักษณ์เกี่ยวกับรูปร่างสูงใกล้เคียงกัน เท่ากับ 82.30 และ 83.05 ตามลำดับ

แผนการศึกษาต่างกัน กลุ่มตัวอย่างมีความพึงพอใจในภาพลักษณ์เกี่ยวกับรูปร่างแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับp < .01 และจากการทดสอบความแตกต่างรายคู่ พบว่า แผนวิทยาศาสตร์มีค่าคะแนนเฉลี่ยของความพึงพอใจในภาพลักษณ์เกี่ยวกับรูปร่างต่ำที่สุดเท่ากับ 78.08 ส่วนแผนอังกฤษและสังคม-ทั่วไป มีค่าคะแนนเฉลี่ยของความพึงพอใจในภาพลักษณ์เกี่ยวกับรูปร่างสูงใกล้เคียงกันเท่ากับ 83.10 และ 83.00 ตามลำดับ

วิธีที่ใช้ในการควบคุมน้ำหนักแตกต่างกัน กลุ่มตัวอย่างมีความพึงพอใจในภาพลักษณ์เกี่ยวกับรูปร่างแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ $p < .001$ เมื่อทดสอบความแตกต่างรายคู่พบว่า นักเรียนหญิงที่ออกกำลังกาย มีความพึงพอใจในภาพลักษณ์เกี่ยวกับรูปร่างแตกต่างจาก นักเรียนที่คุมอาหาร ใช้ยา/ผลิตภัณฑ์ควบคุมน้ำหนัก และ ออกกำลังกายและคุมอาหาร โดยนักเรียนที่ใช้ยา/ผลิตภัณฑ์ควบคุมน้ำหนักมีค่าคะแนนเฉลี่ยของความพึงพอใจในภาพลักษณ์เกี่ยวกับรูปร่างสูงที่สุด เท่ากับ 104.93 และนักเรียนหญิงที่ออกกำลังกายมีค่าคะแนนเฉลี่ยของความพึงพอใจในภาพลักษณ์เกี่ยวกับรูปร่างต่ำที่สุด เท่ากับ 82.61 ส่วนนักเรียนหญิงที่ออกกำลังกายและคุมอาหาร กับกลุ่มที่คุมอาหาร มีค่าคะแนนเฉลี่ยของความพึงพอใจในภาพลักษณ์เกี่ยวกับรูปร่างใกล้เคียงกัน เท่ากับ 92.84 และ 93.09 ตามลำดับ

ส่วนปัจจัยด้านผู้ที่นักเรียนพักอาศัยอยู่ด้วย สถานภาพการสมรส การศึกษาของบิดา มารดา อาชีพของบิดา มารดา และสมาชิกในครอบครัวที่นักเรียนหญิงคิดว่ามีน้ำหนักเกิน ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ตารางที่ 14 แสดงผลการทดสอบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยของความพึงพอใจในภาพลักษณ์เกี่ยวกับรูปร่างของนักเรียนหญิงชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย สังกัดกรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ ในเขตกรุงเทพมหานคร กับปัจจัยส่วนบุคคล จิตสังคม และทางร่างกายที่ต่างกัน โดยทดสอบค่าที (t-test)

ปัจจัยส่วนบุคคล	จำนวน	ความพึงพอใจในภาพลักษณ์เกี่ยวกับรูปร่าง			
	(2180 คน)	ค่าเฉลี่ย	SD.	t	P
ภูมิลำเนาเดิม					
กรุงเทพ	1,770	80.74	29.21	-2.004	.42
ต่างจังหวัด	409	84.03	29.95		
โรงเรียนที่กำลังศึกษา					
สหศึกษา	1,573	82.12	30.05	1.956	.051
หญิงล้วน	607	79.38	27.44		
สมาชิกในครอบครัวมีน้ำหนักเกิน					
มี	1,303	85.47	29.54	8.083	.000*
ไม่มี	869	75.22	28.01		
เพื่อนสนิทมีน้ำหนักเกิน					
มี	1,100	83.56	29.62	3.541	.000*
ไม่มี	1,080	79.12	28.94		
ประวัติการเจ็บป่วย/โรคประจำตัว					
ไม่มีโรคประจำตัว	1,724	81.39	29.49	.013	.990
มีโรคประจำตัว	434	81.37	28.96		
ความคิดที่จะควบคุมน้ำหนัก					
คิด	1,600	90.65	27.12	28.815	.000*
ไม่คิด	580	55.74	17.83		

*p < .001

จากตารางที่ 14 การเปรียบเทียบความพึงพอใจในภาพลักษณ์เกี่ยวกับรูปร่างของนักเรียนหญิงมัธยมศึกษาตอนปลาย สังกัดกรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ ในเขตกรุงเทพมหานคร พบว่านักเรียนหญิงมัธยมศึกษาตอนปลายที่คิดว่าสมาชิกในครอบครัวมีน้ำหนักเกินและไม่มีสมาชิกที่มีน้ำหนักเกิน คิดว่าเพื่อนสนิทมีน้ำหนักเกินและไม่มีน้ำหนักเกิน และคิดที่จะควบคุมน้ำหนักและไม่คิดที่จะควบคุมน้ำหนักแตกต่างกัน มีความพึงพอใจในภาพลักษณ์เกี่ยวกับรูปร่างแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ $p < .001$ ส่วนปัจจัยด้านภูมิลำเนาเดิม โรงเรียนที่กำลังศึกษา และประวัติการเจ็บป่วย ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ตอนที่ 4
ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับความพึงพอใจในภาพลักษณ์เกี่ยวกับรูปร่าง

ทัศนคติทางสังคมและวัฒนธรรมเกี่ยวกับรูปร่าง

ระดับการศึกษา

ตารางที่ 15 การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (F –Test) ของทัศนคติทางสังคมและวัฒนธรรมเกี่ยวกับรูปร่างจำแนกตามตัวแปรด้านระดับการศึกษา

ตัวแปร	แหล่งความแปรปรวน	df	ms	F	P
ระดับการศึกษา	ระหว่างกลุ่ม	2	383.33	4.3528	.011*
	ภายในกลุ่ม	2175	84.667		
	รวม	2177			

*p < .05

ตารางที่ 16 ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างค่าเฉลี่ยรายคู่ของระหว่างปัจจัยส่วนบุคคลด้านระดับศึกษาของนักเรียนหญิงชั้นมัธยมตอนการศึกษาปลาย สังกัดกรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ ในเขตกรุงเทพมหานครกับทัศนคติทางสังคมและวัฒนธรรมเกี่ยวกับรูปร่างโดยวิธี Scheffe's

ระดับการศึกษา	ค่าเฉลี่ยทัศนคติทางสังคมและวัฒนธรรม	มัธยมศึกษาปีที่ 4	มัธยมศึกษาปีที่ 5	มัธยมศึกษาปีที่ 6
มัธยมศึกษาปีที่ 4	46.47	-	1.36*	.32
มัธยมศึกษาปีที่ 5	45.11	-	-	-4.19*
มัธยมศึกษาปีที่ 6	46.15	-	-	-

*p < .05

จากตารางที่ 15, 16 พบว่า ระดับศึกษามัธยมศึกษาปีที่ 5 มีทัศนคติทางสังคมและวัฒนธรรมเกี่ยวกับรูปร่างแตกต่างจาก มัธยมศึกษาปีที่ 4 และมัธยมศึกษาปีที่ 6 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ p < .05 เมื่อทำการทดสอบความแตกต่างค่าเฉลี่ยรายคู่พบว่า มัธยมศึกษาปีที่ 5 มีค่าคะแนนเฉลี่ยของทัศนคติทางสังคมและวัฒนธรรมเกี่ยวกับรูปร่างต่ำที่สุด เท่ากับ 45.11 ส่วนมัธยมศึกษาปีที่ 4 และมัธยมศึกษาปีที่ 6 มีค่าคะแนนเฉลี่ยของทัศนคติทางสังคมและวัฒนธรรมเกี่ยวกับรูปร่างสูงใกล้เคียงกัน เท่ากับ 46.67 และ 46.15 ตามลำดับ

<u>แผนการศึกษา</u>

<u>ตารางที่ 17</u> การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (F –Test) ของทัศนคติทางสังคมและวัฒนธรรมเกี่ยวกับรูปร่างจำแนกตามตัวแปรด้านแผนการศึกษา

ตัวแปร	แหล่งความแปรปรวน	df	ms	F	P
แผนการศึกษา	ระหว่างกลุ่ม	2	880.98	10.430	.000*
	ภายในกลุ่ม	2162	84.465		
	รวม	2164			

**p < .01

<u>ตารางที่ 18</u> ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างค่าเฉลี่ยรายคู่ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคลด้านแผนศึกษาของนักเรียนหญิงชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย สังกัดกรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ ในเขตกรุงเทพมหานครกับทัศนคติทางสังคมและวัฒนธรรมเกี่ยวกับรูปร่างโดยวิธี Scheffe's

แผนการศึกษา	ค่าเฉลี่ย ทัศนคติทางสังคม และวัฒนธรรม	วิทยาศาสตร์	อังกฤษ	สังคม – ทั่วไป
วิทยาศาสตร์	44.8	-	-1.88*	-1.78
อังกฤษ	46.7	-	-	.10
สังคม-ทั่วไป	46.6	-	-	-

จากตารางที่ 17,18 พบว่าแผนศึกษาต่างกัน มีทัศนคติทางสังคมและวัฒนธรรมเกี่ยวกับรูปร่างแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ p < .01 เมื่อทำการทดสอบความแตกต่างค่าเฉลี่ยรายคู่พบว่า แผนวิทยาศาสตร์ มีค่าคะแนนเฉลี่ยของทัศนคติทางสังคมและวัฒนธรรมเกี่ยวกับรูปร่างต่ำที่สุด เท่ากับ 44.8 ส่วนแผนอังกฤษและสังคม-ทั่วไป มีค่าคะแนนเฉลี่ยของทัศนคติทางสังคมและวัฒนธรรมเกี่ยวกับรูปร่างสูงใกล้เคียงกัน เท่ากับ 46.7 และ 46.6 ตามลำดับ

<u>วิธีที่ใช้ในการควบคุมน้ำหนัก</u>

<u>ตารางที่ 19</u> การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (F –Test) ของทัศนคติทางสังคมและวัฒนธรรมเกี่ยวกับรูปร่างจำแนกตามตัวแปรวิธีที่ใช้ในการควบคุมน้ำหนัก

ตัวแปร	แหล่งความแปรปรวน	df	ms	F	P
วิธีที่ใช้ในการควบคุมน้ำหนัก	ระหว่างกลุ่ม	3	395.33	5.032	.002*
	ภายในกลุ่ม	1631	78.559		
	รวม	1634			

**p < .01

<u>ตารางที่ 20</u> ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างค่าเฉลี่ยรายคู่ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคลด้านวิธีที่ใช้ในการควบคุมน้ำหนักของนักเรียนหญิงชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย สังกัดกรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการในเขตกรุงเทพมหานครกับทัศนคติทางสังคมและวัฒนธรรมเกี่ยวกับรูปร่างโดยวิธี Scheffe's

วิธีที่ใช้ในการควบคุมน้ำหนัก	ค่าเฉลี่ยทัศนคติทางสังคมและวัฒนธรรม	ออกกำลังกาย	คุมอาหาร	ใช้ยา/ผลิตภัณฑ์ควบคุมน้ำหนัก	ออกกำลังกายและคุมอาหาร
ออกกำลังกาย	45.96	-	-2.08*	-1.58*	-2.08*
คุมอาหาร	48.05	-	-	.51	-.74*
ใช้ยา/ผลิตภัณฑ์ควบคุมน้ำหนัก	48.78	-	-	-	-1.24
ออกกำลังกายและควบคุมน้ำหนัก	47.54	-	-	-	-

จากตารางที่ 19,20 พบว่า วิธีที่ใช้ในการควบคุมน้ำหนักต่างกัน มีทัศนคติทางสังคมและวัฒนธรรมเกี่ยวกับรูปร่างแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ p < .05 เมื่อทำการทดสอบความแตกต่างค่าเฉลี่ยรายคู่พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่ออกกำลังกาย มีค่าคะแนนเฉลี่ยของทัศนคติทางสังคมและวัฒนธรรมเกี่ยวกับรูปร่างต่ำที่สุด เท่ากับ 45.96 รองลงมาคือ กลุ่มที่ควบคุมน้ำหนัก มีคะแนนเฉลี่ยของทัศนคติทางสังคมและวัฒนธรรมเกี่ยวกับรูปร่าง เท่ากับ 47.54 และกลุ่มที่คุมอาหารกับใช้ยา/ผลิตภัณฑ์ควบคุมน้ำหนัก มีค่าคะแนนเฉลี่ยของทัศนคติทางสังคมและวัฒนธรรมเกี่ยวกับรูปร่างใกล้เคียงกัน เท่ากับ 48.05 48.78 ตามลำดับ

การเห็นคุณค่าในตนเอง

<u>ระดับการศึกษา</u>

<u>ตารางที่ 21</u> การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (F –Test) ของการเห็นคุณค่าในตนเองจำแนกตามตัวแปรระดับการศึกษา

ตัวแปร	แหล่งความแปรปรวน	df	ms	F	P
ระดับการศึกษา	ระหว่างกลุ่ม	2	61.394	2.440	.087
	ภายในกลุ่ม	2175	25.162		
	รวม	2177			

**p < .01

จากตารางที่ 21 พบว่า ระดับการศึกษากับการเห็นคุณค่าในตนเองไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

<u>แผนการศึกษา</u>

<u>ตารางที่ 22</u> การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (F –Test) ของการเห็นคุณค่าในตนเองจำแนกตามตัวแปรแผนการศึกษา

ตัวแปร	แหล่งความแปรปรวน	df	ms	F	P
แผนการศึกษา	ระหว่างกลุ่ม	2	136.204	5.413	.005*
	ภายในกลุ่ม	2162	25.163		
	รวม	2164			

**p < .01

<u>ตารางที่ 23</u> ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างค่าเฉลี่ยรายคู่ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคลด้านแผนการศึกษาของนักเรียนหญิงชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย สังกัดกรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ ในเขตกรุงเทพมหานครกับการเห็นคุณค่าในตนเองโดยวิธี Scheffe's

แผนการศึกษา	ค่าเฉลี่ย การเห็นคุณค่าในตนเอง	วิทยาศาสตร์	อังกฤษ	ทั่วไป
วิทยาศาสตร์	41.38	-	.66*	.76*
อังกฤษ	40.72	-	-	.10
สังคม-ทั่วไป	40.61	-	-	-

จากตารางที่ 22,23 พบว่า แผนการศึกษาต่างกัน มีการเห็นคุณค่าในตนเองแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ p <.01 เมื่อทำการทดสอบความแตกต่างค่าเฉลี่ยรายคู่พบว่า แผนวิทยาศาสตร์มีค่าคะแนนเฉลี่ยของการเห็นคุณค่าในตนเองสูงที่สุด เท่ากับ 41.38 ส่วนแผนอังกฤษและแผนสังคม-ทั่วไป มีค่าคะแนนเฉลี่ยของการเห็นคุณค่าในตนเองใกล้เคียงกัน เท่ากับ 40.72 และ 40.61 ตามลำดับ

การอบรมเลี้ยงดูของบิดา มารดา

<u>ตารางที่ 24</u> ความสัมพันธ์ระหว่างภาพลักษณ์เกี่ยวกับรูปร่าง กับการอบรมเลี้ยงดูของบิดา มารดาของนักเรียนหญิงมัธยมศึกษาตอนปลาย สังกัดกรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ ในเขตกรุงเทพมหานคร

ภาพลักษณ์เกี่ยว	การอบรมเลี้ยงดู				X^2	P
กับรูปร่าง	ปล่อยปละละเลย		ประชาธิปไตย			
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ		
พอใจ	594	40.74	864	59.25	5.655	.017*
ไม่พอใจ	331	46.10	387	53.89		
รวม	925	42.50	1,251	57.49		

*p < .05

จากตารางที่ 24 พบว่า การอบรมเลี้ยงดูของบิดา มารดา มีความสัมพันธ์กับภาพลักษณ์เกี่ยวกับรูปร่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ p < .05 โดยการอบรมเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตยนักเรียนหญิงมีความพึงพอใจในภาพลักษณ์เกี่ยวกับรูปร่างมากกว่าการอบรมเลี้ยงดูแบบปล่อยปละละเลย โดยการอบรมเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตยมีความพึงพอใจในภาพลักษณ์เกี่ยวกับรูปร่าง ร้อยละ 59.25 และการอบรมเลี้ยงดูแบบปล่อยปละละเลยมีความพึงพอใจในภาพลักษณ์เกี่ยวกับรูปร่าง ร้อยละ 40.47 เนื่องจากว่าการอบรมเลี้ยงดูแบบอัตตาธิปไตย มีกลุ่มตัวอย่างเพียง 3 คนเท่านั้น ดังนั้นในที่นี้ผู้วิจัยจึงขอกล่าวถึงเฉพาะการอบรมเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตยและการอบรมเลี้ยงดูแบบปล่อยปละละเลย

4.1 ความสัมพันธ์ระหว่างความพึงพอใจในภาพลักษณ์เกี่ยวกับรูปร่าง กับปัจจัยทางจิตสังคม

ตารางที่ 25 แสดงค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สันของระดับน้ำหนักมาตรฐาน และปัจจัยทางจิตสังคมกับความพึงพอใจในภาพลักษณ์เกี่ยวกับรูปร่าง ของนักเรียนหญิงมัธยมศึกษาตอนปลาย สังกัดกรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ ในเขตกรุงเทพมหานคร

ตัวแปร	ค่าสัมประสิทธิ์ความสัมพันธ์ (γ)	P-value
● ระดับน้ำหนักมาตรฐาน (BMI)	-.489	.000*
● ปัจจัยทางจิตสังคม		
- ทัศนคติทางสังคมและวัฒนธรรมเกี่ยวกับรูปร่าง	-.522	.000*
- การเห็นคุณค่าในตนเอง	.201	.000*
- การอบรมเลี้ยงดูของบิดา มารดา	.074	.000*

*p < .001

จากตารางที่ 25 พบว่า ระดับน้ำหนักมาตรฐาน ทัศนคติทางสังคมและวัฒนธรรมเกี่ยวกับรูปร่าง การเห็นคุณค่าในตนเอง และการอบรมเลี้ยงดูของบิดา มารดา มีความสัมพันธ์กับความพึงพอใจในภาพลักษณ์เกี่ยวกับรูปร่าง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ P < .001(r = -.489 , -.522 ,.201 และ.074) ตามลำดับ

4.2 ปัจจัยทำนายความพึงพอใจในภาพลักษณ์เกียวกับรูปร่าง

ตาราง 26 ผลการวิเคราะห์ถดถอยพหุแบบขั้นตอน ปัจจัยที่มีผลต่อภาพลักษณ์เกี่ยวกับรูปร่างของนักเรียนหญิงมัธยมศึกษาตอนปลาย สังกัดกรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ ในเขตกรุงเทพมหานคร

ลำดับตัวแปร	R	R^2	B	T	Sig.
ระดับน้ำหนักต่ำกว่าเกณฑ์มาตรฐาน	.702	.493	4.292	15.094	.000**
คิดที่จะควบคุมน้ำหนัก	.526	.276	-.673	-20.017	.000**
การออกกำลังกาย	.718	.516	-.218	-6.537	.000*
การออกกำลังกายและคุมอาหาร	.720	.519	0.082	3.669	.000**
ทัศนคติทางสังคมและวัฒนธรรมเกี่ยวกับรูปร่าง	.661	.437	.507	24.726	.000**
การเห็นคุณค่าในตนเองต่ำ	.711	.505	-.187	-7.134	.000**
constant	1.025				.000*

*p < .05 **P < .001

จากตารางที่ 26 เมื่อนำตัวแปรที่มีความสัมพันธ์กับความพึงพอใจในภาพลักษณ์เกี่ยวกับรูปร่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ จำนวน 10 ตัวแปร ได้แก่ ระดับน้ำหนักมาตรฐาน ,ระดับการศึกษา, แผนการศึกษา, สมาชิกในครอบครัวมีน้ำหนักเกิน, เพื่อนสนิทที่มีน้ำหนักเกิน, ความคิดที่จะควบคุมน้ำหนัก, วิธีที่ใช้ในการควบคุมน้ำหนัก, ทัศนคติทางสังคมและวัฒนธรรม, การเห็นคุณค่าในตนเอง และการอบรมเลี้ยงดูของบิดา มารดา จะมีเพียง 6 ตัวแปรเท่านั้น ซึ่งได้แก่ ระดับน้ำหนักต่ำกว่าเกณฑ์มาตรฐาน ความคิดที่จะควบคุมน้ำหนัก การออกกำลังกาย การออกกำลังกายและคุมอาหาร อิทธิพลของทัศนคติทางสังคมและวัฒนธรรม และการเห็นคุณค่าในตนเองต่ำ ที่มีผลต่อความพึงพอใจในภาพลักษณ์เกี่ยวกับรูปร่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ P < .001 โดยระดับน้ำหนักต่ำกว่าเกณฑ์มาตรฐาน สามารถพยากรณ์ความพึงพอใจในภาพลักษณ์เกี่ยวกับรูปร่างได้ ร้อยละ 49.3 เมื่อเพิ่มตัวแปรคิดที่จะควบคุมน้ำหนัก สามารถพยากรณ์ความพึงพอใจในภาพลักษณ์เกี่ยวกับรูปร่างได้ ร้อยละ 27.6 เมื่อเพิ่มตัวแปรการออกกำลังกาย สามารถพยากรณ์ความพึงพอใจในภาพลักษณ์เกี่ยวกับรูปร่างได้ ร้อยละ 51.6 เมื่อเพิ่มตัวแปรการออก

กำลังกายและคุมอาหาร สามารถพยากรณ์ความพึงพอใจในภาพลักษณ์เกียวกับรูปร่างได้ ร้อยละ 51.9 เมื่อเพิ่มตัวแปรทัศนคติทางสังคมและวัฒนธรรม สามารถเป็นตัวแปรพยากรณ์ความพึงพอใจในภาพลักษณ์เกี่ยวกับรูปร่าง ร้อยละ 43.7 เมื่อเพิ่มตัวแปรการเห็นคุณค่าในตนเอง สามารถพยากรณ์ความพึงพอใจในภาพลักษณ์เกียวกับรูปร่างได้ ร้อยละ 50.5 ดังนั้นตัวแปรทั้ง 6 จึงเป็นตัวพยากรณ์ที่ดีที่สามารถร่วมกันพยากรณ์ความพึงพอใจในภาพลักษณ์เกี่ยวกับรูปร่างได้